

Bærekraftige løsninger og fremtidens idrettsanlegg

Anleggskonferanse Lillestrøm 25. og 26. mars 2022

Pål Thomassen
Leder anleggsutvalget i Viken idrettskrets

NORGES
IDRETTSFORBUND
Viken idrettskrets

NORGES
IDRETTSFORBUND
Viken idrettskrets

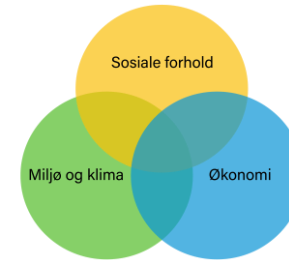
Hva er bærekraftig utvikling?

«En utvikling som imøtekommer dagens behov uten å ødelegge mulighetene for at kommende generasjoner skal få dekket sine behov.»

Fra Brundtland-rapporten, «Vår felles fremtid», 1987

Bærekraftig utvikling har tre dimensjoner:

Klima og miljø – Økonomi - **Sosiale forhold**

Det er sammenhengen mellom disse tre dimensjonene som avgjør om noe er bærekraftig.

FN-sambandet.

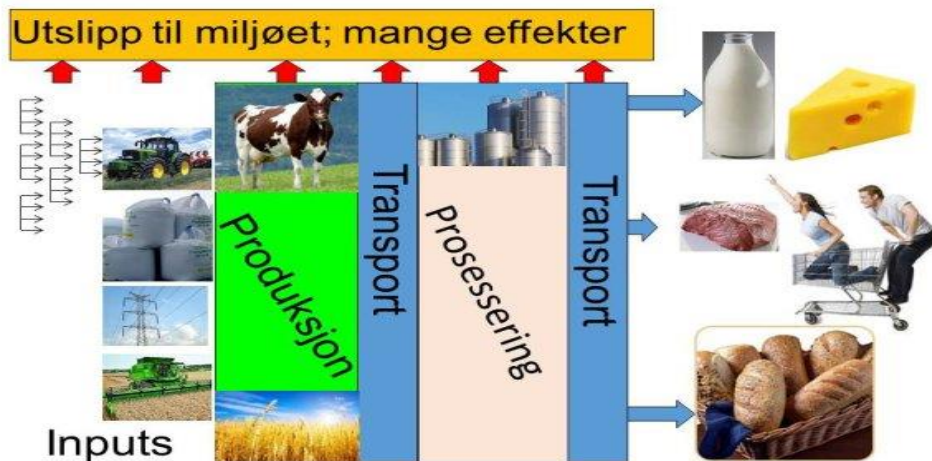
Livsløpsanalyser (LCA) – hva er det?

Forskergrupper har de siste ti årene brukt **livsløpsanalyser (Life Cycle Assessment = LCA)** for å vurdere **miljøeffekter** av å produsere, distribuere, bruke og avfallshåndtere varer og tjenester med basis i biologiske ressurser.

Metoden er **internasjonalt standardisert (ISO 14040/14044)**, og involverer en **systematisk gjennomgang** av alle prosesser som suksessivt følger **fra utvinning av råstoff til endelig avhending som avfall - fra vogge til grav.**

Eksempel fra NIBIO - matproduksjon

©Audun Korsæth

Eksempel: Miljøpåvirkning skjer og akkumuleres på mange trinn før et ferdig matprodukt bys fram i butikken. Figur: Audun Korsæth/NIBIO

Bærekraft, god butikk og god politikk, eller grønnvasking, hvor går grensen?

«Grønnvasking er en form for misledende markedsføring der et produkt eller en virksomhet fremstilles som bedre enn den faktisk er i forhold til innvirkning på klima, natur, dyr og mennesker.»

«Vær forsiktig med uttrykk som “bedre for klima”, “bedre for naturen”, “bedre for miljøet” osv.

Nesten all produksjon av varer og tjenester har en eller annen påvirkning på klima, miljø, natur og mennesker. **Hvis man ikke kan vise til konkrete tall og resultater som beviser at man er “bedre”, bør man la være.**»

Grønnvaskingsplakaten, gronnvasking.no

Hva med idrettsanlegg – eksempelvis kunstgresssystemer?

Faktum:

Per i dag finnes det ikke tilgjengelig LCA-dokumentasjon på noen kunstgresssystemer.

I artikkel i Josimar nr 6, 2021, hevder KG 2021 at det er en doktorgradsavhandling på gang som vil belyse problematikken.

Hvordan idretten kan påvirke for å fremskaffe LCA-dokumentasjon på bærekraftige idrettsanlegg, bør stå høyt på agendaen i **NIFs anleggspolitiske arbeid** fremover.

Hva bør og kan vi i idretten bidra med og hvordan?

Økonomi og risiko – hvem skal ta ansvar?

Det er ikke forbud mot å bygge baner med granulat i Norge, og det er kommet en forskrift for hvordan sikre minimalt med granulatsvinn.

Spillemiddelregelverket gir ikke anledning til rehabilitering av KG-baner med spillemidler før etter 10 år. Vi vet i dag ikke om baner med bioinnfyll vil holde i 10 år. IL tar således en **betydelig risiko** når de velger å bygge/rehabiliterer baner med bioinnfyll i dag.

Bør IL måtte ta denne risikoen alene, eller burde offentlige myndigheter bistå når årsaken er politiske vedtak?

I dag ligger risikoen på IL (baneiere) alene.

Noen sannsynlige konsekvenser av vedtaket, om det blir stående

Kostnadene for fotballklubbene vil øke – det blir dyrere å spille fotball

Det vil bli bygget færre baner – færre aktive og mindre aktivitet

Vinterdriftede baner blir færre – færre aktive og mindre aktivitet

Bioinnyffyllsbaner gir dårligere spillegenskaper – vi ser skader – spillere vil bytte klubb for å få gode baner – færre aktive og mindre aktivitet

Dette er økonomiske og sosiale forhold som påvirkes negativt – er det i tilstrekkelig grad avveid mot de miljømessige forhold?

Kan det beste være det godes fiende?

Gummigranulat/plastholdig innfyllsmaterialer er ikke fremtiden. Antagelig er det stor grad av enighet om det.

Det beste er således miljøvennlige alternativer uten granulat/plastholdig innfyllsmateriale, men det må virke.

Og, når dagens alternativer **ikke gir gode nok spillforhold**, spesielt i den kalde årstiden, kan tiltakene beskrevet i kap 23A i forurensingsforskriften, alternativt innfyllsløsninger med ca 1% plast, være gode nok inntil teknologutviklingen har gitt oss de alternativer som fungerer?

Samarbeid for å nå målene – FN17 - er Viken IKs valgte metode

17.17) Partnerskap mellom flere interessenter

Stimulere til og fremme velfungerende partnerskap i det offentlige, mellom det offentlige og det private og i det sivile samfunn som bygger på partnerskapenes erfaringer og ressursstrategier

Takk for meg!